

NIEUWSBRIEF SKAL BIO CONTROLE, MEI 2016

SKALACTUEEL

Over regelgeving en toezicht op het vervaardigen en verhandelen van biologische producten

Meldingsplicht bij twijfel bio-status

In de verordening 889/2008 artikel 91 staat dat als u (de gecertificeerde) het vermoeden heeft dat een gekocht, geïmporteerd, geproduceerd of bereid product niet aan de eisen van biologische productie voldoet, u procedures in moet leiden om elke aanduiding betreffende de biologische productiemethode van dat product te verwijderen of om het product af te zonderen en te identificeren. U mag het product pas gaan verwerken, verpakken of in de handel brengen nadat de twijfel is weggenomen.

Bij twijfel over de bio-status van een product bent u verplicht een melding te doen aan Skal. Dit kan via: notifications@skal.nl Graag met bewijsmateriaal als bijlage. Voor iedere melding zijn verschillende documenten van belang. Vaak weet u zelf het beste wat de juiste informatie geeft, aanvullend op de melding. Wat uit de documenten en/of foto's vooral moet blijken is de traceerbaarheid van het product. Kent u een bedrijf dat biologische producten op de markt brengt, maar niet gecertificeerd is? Meld het ons dan.

Wilt u dat uw melding zo volledig mogelijk is? Denk dan aan de volgende 4 W's:

- 1 Wie: om wie gaat het (NAW-gegevens bedrijf, personen, producten)
- 2 Wat: wat is de (vermoedelijke) overtreding bij welk product
- 3 Waar: waar in het productieproces is het fout gegaan, welke locatie is in de fout gegaan
- 4 Wanneer: in welke periode heeft de overtreding plaats gevonden, hoe vaak is het gebeurd

Voor residumeldingen hebben we een speciaal meldingsformulier ontwikkeld. Wilt u hier gebruik van maken bij GMO- en residumeldingen? *Het formulier (met bijlage) is te vinden op www.skal.nl/formulieren*

Ook consumenten kunnen een melding doen als zij twijfelen over de bio-status van een door hen gekocht product. *Consumentenmeldingen lopen via de biologische vragenlijn: biologischevragen@bionext.nl*

Ernstige afwijkingen uit 2015

Wij hebben in 2015 tijdens onze inspecties bij Levensmiddelenfabrikanten, importeurs, handels- en opslagbedrijven 587 ernstige afwijkingen geconstateerd. Dit is de top 3 van meest voorkomende ernstige afwijkingen uit 2015:

- 1 Ingangscontrolle: controle op de bio-status van binnenkomende producten is niet structureel aantoonbaar uitgevoerd: registratie ontbreekt (deels): 143
- 2 Bio-aanduidingen: aanduidingen op etiketten, begeleidende documenten en facturen voldoen niet aan de wetgeving: 100
- 3 Interne productstromen van grondstof tot eindproduct zijn niet volledig inzichtelijk: 49

Nr. 1 en 2 uit de top 3 zijn met name niet verholpen lichte afwijkingen uit 2014.

Let er dus op dat u afwijkingen sluit binnen de daarvoor gestelde termijn en voorkom daarmee dat deze verzwaaard wordt.

Het jaar 2015 in vogelvlucht

Ook 2015 was weer een jaar van flinke groei van de bio-sector, het vijfde jaar op rij. De omzet van biologische producten neemt nog steeds toe, zowel in Nederland als wereldwijd. De Nederlandse biologische sector is inmiddels doorgroeid naar bijna 3.800 gecertificeerde bedrijven. Maar ook de complexiteit in de

biologische handelsstromen neemt toe. Biologisch voedsel gaat op papier en fysiek de hele wereld over. Door toenemende biologische productie en handelsdynamiek zijn ketens steeds complexer. Internationaal ketenonderzoek en toezicht op de import maakt dan ook eens steeds belangrijker deel uit van het werk van Skal. De groeiende biologische sector betekende voor Skal hogere

inspectieaantallen. In 2015 zijn meer dan 5.100 inspecties uitgevoerd, 5% meer dan in 2014. Alle biologische bedrijven die in Nederland gevestigd zijn, zijn tenminste één keer geïnspecteerd. Uit de inspecties van Skal blijkt dat het overgrote deel van de Nederlandse bio-bedrijven ook in 2015 voldeed aan de wettelijke voorschriften; het aantal kritieke afwijkingen is afgenomen ten opzichte

van 2014. Maar ook is in 2015 gebleken dat veel lichte afwijkingen uit 2014 niet op tijd zijn hersteld; ondanks alle communicatie-inspanningen van Skal. Zet dit beeld zich voort, dan zullen er in 2016 veel kritieke afwijkingen geschreven worden. Dit zal leiden tot meer opschortingen en decertificatie van bedrijven.

Het jaar 2015 in cijfers

- 3.977 geregistreerde bedrijven
- 5.148 inspecties
- 56.729 ha. biologische grond (excl. omschakeling)
- 1.625 geregistreerde landbouwbedrijven
- 485 nieuwe geregistreerden
- 196 monsternames
- 1.476 verstuurd infopakketten
- 2.178 verstrekte ontheffingen
- 2.572 lichte afwijkingen
- 1.094 ernstige afwijkingen
- 21 kritieke afwijkingen

Risicogericht toezicht in Europa

Skal hecht groot belang aan samenwerking met andere Europese bio-controle instanties. Dit krijgt vorm in de European Organic Certifiers Council (EOCC). Skal heeft een EOCC-onderzoek gecoördineerd, waarin gekeken is hoe de verschillende controle instanties invulling geven aan de verplichte risicokwalificatie van bedrijven binnen de bio-wetgeving (artikel 65.4 van Verordening 889/2008).

De controle instanties verschillen sterk in het type en aantal variabelen dat ze hiervoor gebruiken en ook in het gewicht dat toegekend wordt aan een variabele. Zo krijgt bij controle instantie

Debio in Noorwegen de inspecteur een stem in de risicoweging van het bedrijf. Een Duitse controle-organisatie heeft een specifiek programma om inspecteurs te trainen in het ontwikkelen van intuïtie en vaardigheden om risico's in te schatten. Ecocert Frankrijk neemt het aantal residu-meldingen mee in de weging, maar ook het aantal toeleveranciers (bij niet-landbouwbedrijven). En Certisys in België neemt o.a. ook in de weging mee hoe complex/lang de handelsketen is. Een aanbeveling is dan ook om meer te harmoniseren en om te komen tot een objectieve(re) set van criteria. Een andere aanbeveling is om vervolgstappen te zetten in samenwerking met de biologische sector.

U vindt het onderzoeksrapport op: www.eocc.nu

Verscherpt toezicht op import uit Oekraïne en 9 buurlanden

De Europese Commissie heeft n.a.v. onregelmatigheden bij importen uit de Oekraïne in 2014 en 2015 een Guideline voor import uit Oekraïne en buurlanden gepubliceerd. Het volgen van de guideline is gedurende heel 2016 verplicht voor importeurs van biologische producten uit Oekraïne en bepaalde buurlanden.

Hieronder vallen de volgende landen: Azerbeidzjan, Wit Rusland, Georgië, Kazakstan, Kirgizië, Moldavië, Tadzjikistan, Oezbekistan en de Russische Federatie. De verplichte meldingen gelden voor de volgende producten: granen, producten van de meelindustrie, oliehoudende zaden, resten/afval van de voedselindustrie en bereid veevoer. Onderdeel van de Guideline is dat importeurs Skal actief informeren voor én na de import van bepaalde producten uit

deze landen. De geïmporteerde partij wordt geblokkeerd totdat Skal de partij vrijgeeft. Skal geeft de partij vrij als uit de door de importeur geleverde documenten en door Skal uitgevoerde monsternamen blijkt dat er geen twijfels zijn over de bio-status van de partij. Betrokken importeurs zijn hierover al geïnformeerd. We delen deze ontwikkeling met u, omdat verplichte monsternamen door Skal een nieuwe ontwikkeling is in het toezicht op de bio-sector.

Sector groeit: Skal groeit mee

Even voorstellen... onze nieuwe inspecteurs:

Stefanie Bos

Stefanie werkt sinds maart bij Skal als Inspecteur Landbouw. Stefanie heeft veel ervaring met audits: voor Skal werkte ze als Beoordelaar Melkveebedrijven bij Qlip, daarvoor als controleur bij de NVWA. Door het bezoeken van de verschillende bedrijven, en door in gesprek te gaan met veehouders, heeft ze erg veel kennis over de agrarische sector.

Dennis Verbij

Dennis werkt sinds januari bij ons als Inspecteur Levensmiddelen. Dennis heeft als controleur gewerkt bij de NVWA (controleur veterinaire import) en bij CoMore, maar werkte voor hij als Skal-inspecteur aan de slag ging meerdere jaren als slager. Dennis kan zijn kennis over de vleessector natuurlijk volop inzetten bij Skal, maar hij geniet ook van de veelzijdigheid van de inspecties die hij bij Skal uitvoert. Geen dag is hetzelfde!

Edwin Wijnhorst

Edwin werkt sinds januari bij Skal als Inspecteur Levensmiddelen. Edwin heeft een ruime ervaring als manager van verschillende productiefaciliteiten in meerdere branches in de levensmiddelensector. Hij heeft veel audits meegemaakt als auditee en intern auditor, maar maakt bij Skal zijn gewenste overstap naar lead auditor/inspecteur.

COLUMN

'Stapje voor stapje klantgericht'

'Als directeur van Skal streef ik naar een open, transparante organisatie. Dat betekent dat we meer communiceren over onze inspectieresultaten, de nalevingscijfers en de ontwikkelingen binnen de biologische sector. Oftewel: we laten steeds meer zien van wat we doen. Een ander onderdeel van een open organisatie is dat we onze werkwijze verbeteren op basis van wat u met ons deelt over uw ervaringen met Skal. We willen weten wat uw verwachtingen zijn over ons toezicht. Daar waar mogelijk, willen we daar aan voldoen. Maar het mag nooit ten kostte gaan van de missie van de organisatie. Het gaat er om dat wat "biologisch" wordt genoemd dat ook daadwerkelijk is. En daarbij is en blijft de wetgeving de meetlat; soms moet iets gewoon omdat het in de wet staat.'

Om er achter te komen hoe u onze inspecties ervaart monitoren we vanaf april 2016 de tevredenheid van de geïnspecteerde. Na de jaarlijkse Skal-inspectie kunt u telefonisch benaderd worden om vragen te beantwoorden over de kwaliteit van de inspectie. Uit de onderzoeken in 2015 blijkt dat u de inspecteurs gemiddeld een rapportcijfer geeft van 7,8. Positieve punten die naar voren kwamen: duidelijke inspecties, deskundige inspecteurs en goede uitleg over regelgeving. Er werden ook verbeterthema's benoemd: verdere digitalisering (minder papierwerk), flexibeler planning inspecties en uitgebreidere informatievoorziening voorafgaand aan de inspecties.

Gelukkig zijn de verbeterthema's voor ons heel herkenbaar. Ik kan u zeggen: "er wordt aan gewerkt!" Alleen die flexibele planning blijft een lastig punt... Onze inspecteurs moeten elk jaar alle geregistreerden door het hele land bezoeken. Om dit mogelijk te maken zonder onnodige kosten, denk aan kilometers en (file)tijd, wordt dit zo slim mogelijk gepland. Tegelijkertijd doen we de afgelopen maanden een groot beroep op uw flexibiliteit; door de lawine aan toelatingsonderzoeken moeten we regelmatig al geplande jaarlijkse inspecties verzetten. Zo heeft een piek in de groei van de sector ook nadelen. Maar gelukkig komen we er meestal samen wel uit. En gaat er naar uw idee iets helemaal mis? Aarzel dan niet om contact op te nemen.'

Margreet
Directeur Skal Biocontrole
[mnb@skal.nl](mailto:mvb@skal.nl)

Skal-nieuws

Wat Skal doet om de naleving te verbeteren

Meer dan 60% van de ernstige afwijkingen in 2015 is een herhaalde lichte afwijking uit 2014. In 2014 was 32% van de ernstige afwijkingen een herhaalde lichte afwijking. Het recidivepercentage in 2015 is dus opvallend hoog te noemen. Om het recidivepercentage te verlagen, heeft Skal een communicatie-strategie ontwikkeld om de naleving rond de top drie van meest voorkomende afwijkingen te verbeteren. Zo is er een etiket-checker ontwikkeld, heeft Skal het mogelijk gemaakt dat bedrijven hun Nederlandse certificaatgegevens online uitwisselen en is een filmpje ontwikkeld met uitleg over de massabalans. Ook hebben we begin 2016 workshops gegeven op de Biobeurs over het voorkomen van afwijkingen.

De 4000 voorbij! Sector groeit door in 2016

Mijlpaal: we hebben meer dan 4000 geregistreerde bedrijven! Op 31 december 2015 stonden we op 3977 bedrijven. Tussen eind 2015 en maart zijn er al 176 nieuwe geregistreerden bijgekomen, waarvan 74 landbouwbedrijven en 102 verwerkers, handelsbedrijven en importeurs. Hiervan zijn er 34 inmiddels gecertificeerd. De nieuw gecertificeerden komen uit de volgende provincies: Noord-Holland, Zuid-Holland en Gelderland. De groei van de sector is natuurlijk een goede zaak. Maar klein nadeel van deze piek in aanmeldingen is de hoeveelheid toelatingsonderzoeken. Hierdoor kan het zo zijn dat wij de aangekondigde jaarlijkse inspecties bij bestaande bio-bedrijven moeten verschuiven naar later in het jaar. We vragen hiervoor uw begrip. U wordt gebeld door een van onze medewerkers om de inspectie te verschuiven en ontvangt een nieuwe datum voor uw inspectie.

100 inspecties bij hoog risicobedrijven in Nederland

Sinds begin 2016 werkt Skal met een nieuwe risicoweging per bedrijf. De 100 bedrijven met de hoogste risico-score krijgen dit jaar een extra gerichte inspectie op basis van het risicogebied. De variabelen die tezamen de risicoscore bepalen zijn de afwijkingenhistorie van het bedrijf, de combinatie gangbaar met bio, de grootte van de omzet in biologische producten, het type bedrijf (als agrarisch, handel, etc.) en het aantal productspecificaties. Elke variabele heeft zijn eigen gewicht, waarbij de afwijkingenhistorie het zwaarst meeweegt.

Op basis van de resultaten van deze 100 inspecties, zullen we het systeem per 2017 wellicht verder verfijnen of uitbreiden. Risicogericht toezicht is veel meer dan alleen een risico-score aan een bedrijf toekennen. Vandaar de keuze om in 2016 slechts 100 van de in totaal 700 gerichte inspecties in te zetten op basis van de nieuwe risico-score. De overige 600 gerichte inspecties zetten we in op basis van de actualiteit en risicosectoren.

Colofon

Skal Actueel is een uitgave van Skal, toezichthouder op de biologische productie, aangewezen door het ministerie van Economische zaken. Skal Actueel is gedrukt op FSC gecertificeerd papier. Skal Actueel wordt kosteloos toegezonden aan geregistreerde bedrijven en relaties. ISSN nr 15693872. Eindredactie: Skal Biocontrole, Zwolle. Ontwerp: People Like Frank, Groningen. Druk: drukkerij Bredewold, Wezep.